

Kanaalwoningen: CDA wil zekerheid bieden, afspraken nakomen

De schade aan de huizen langs het kanaal Almelo-De Haandrik is al veel besproken in de media. In deze publicaties komt niet altijd de visie van CDA Overijssel naar voren. Daarom willen wij via deze weg uitleggen wat onze opvatting is en waar we staan in het proces naar schadevergoeding en herstel. We hebben er vertrouwen in dat we op de goede weg zijn, dat er in de loop van dit jaar meer duidelijkheid komt en een begin wordt gemaakt met het herstellen van de schade die is ontstaan door werkzaamheden aan het kanaal in opdracht van de provincie.

Al vanaf ons eerste bezoek aan bewoners in januari 2019 zijn we ervan doordrongen dat er iets zeer ernstigs speelt en dat hier een taak en verantwoordelijkheid ligt voor de provincie als eigenaar en beheerder van het kanaal. In opdracht van de provincie deden Deltares en TNO onderzoek naar de oorzaak van de schade aan de woningen. Dat gebeurde onder toezicht van een onafhankelijke commissie.

De hoop en verwachting was dat met zoveel deskundigheid onomstotelijk kon worden aangetoond dat de werkzaamheden van provincie, gemeenten en/of het waterschap de schade veroorzaakt zouden hebben. Helaas leverde het rapport van Deltares en TNO niet die duidelijkheid op.

Wel werd in een aantal concrete gevallen gemeld dat de schade 'zeer waarschijnlijk' is ontstaan als gevolg van werkzaamheden van de provincie of door de constructie van het kanaal. Maar bij verreweg de meeste schadegevallen, waaronder ook een aantal ernstige schades, konden de opstellers van het rapport niet verklaren waardoor die waren veroorzaakt. Ook constateerden zij dat er onvoldoende gegevens beschikbaar zijn over de werkzaamheden aan het kanaal en over hoe de situatie was voorafgaand aan die werkzaamheden.

Eerst schaderegeling

Duidelijk werd wel uit het rapport dat er overal langs het kanaal verschillende omstandigheden zijn, waardoor er geen algemeen geldende conclusies vallen te trekken. Het maakt het er allemaal niet eenvoudiger op om voor iedereen een passende oplossing te vinden. Als CDA-fractie stonden we voor de keus: nader onderzoek laten doen, of eerst toch maar een schaderegeling vast te stellen voor de getroffen bewoners. We kozen voor het laatste, omdat we van eigenaren en bewoners hoorden dat ze dat het belangrijkste vonden.

Eind juni kwam het college van Gedeputeerde Staten met een voorstel voor een schaderegeling. Die omvatte tot onze grote teleurstelling alleen een tegemoetkoming in de vorm van een lening als niet valt aan te tonen dat de schade is veroorzaakt door werkzaamheden van de provincie.

Dit was voor de CDA-fractie onacceptabel. Daarom werd een amendement (wijzigingsvoorstel) voorbereid om in dergelijke gevallen geen lening te verstrekken en de woningschade toch te vergoeden, ongeacht de schuldvraag. Het amendement leek een meerderheid te krijgen, maar de steun van andere fracties smolt een dag voor de beslissende vergadering van Provinciale Staten weg als sneeuw voor de zon. Omdat ook een amendement om alle schade ongeacht de oorzaak te vergoeden het niet haalde, zat er niets anders op dan de besluitvorming uit te stellen.

Zekerheid

In oktober namen Provinciale Staten een aangepast voorstel aan - aangepast in die zin dat de lening van de baan is en de provincie alle woningschade vergoedt, ook als niet kan worden aangetoond dat die door werkzaamheden in opdracht van de provincie is veroorzaakt. Een redelijk voorstel, vindt het CDA, omdat de provincie in een aantal gevallen aantoonbaar de veroorzaker is en de bewijslast niet bij de woningeigenaren en bewoners moet liggen als er onvoldoende gegevens beschikbaar zijn over de werkzaamheden en over de situatie zoals die voorafgaand aan de werkzaamheden was. Huiseigenaren hebben nu de zekerheid dat ze toch de schade vergoed krijgen, ook als uit nader onderzoek mocht blijken dat de provincie toch niet de veroorzaker is.

Waar aantoonbaar sprake is van schuld door de werkzaamheden vergoedt de provincie de volledige schade. Helaas is dat nu nog maar in een beperkt aantal gevallen zo. Het valt echter niet uit te sluiten dat de individuele schadebeoordelingen tot een andere conclusie leiden dan op basis van het rapport van Deltares en TNO. Want waar, na de individuele schadebeoordeling er aantoonbaar schuld is van de provincie, wordt alle schade vergoed. Waar de schuldvraag onduidelijk blijft, is de in oktober vorig jaar vastgestelde regeling van toepassing, waarbij alle schade aan huizen en bedrijfspanden wordt vergoed.

Faalmechanisme

In oktober is ook besloten dat er een onderzoek komt naar het 'faalmechanisme', waardoor er zoveel schade is langs het kanaal Almelo-De Haandrik. Dit onderzoek is belangrijk, omdat dan duidelijk wordt hoe voorkomen kan worden dat schades verergeren of zich zelfs na woningherstel opnieuw kunnen voordoen. Het CDA wil niet dat dit steekproefsgewijs gebeurt, maar dat alle individuele schadegevallen bekeken moeten worden voordat in een breder onderzoek meer algemene conclusies kunnen worden getroffen.

Verder gaat de Rekenkamer Oost-Nederland onderzoek doen. Niet naar de oorzaken van de schade, maar bijvoorbeeld wel of er voldoende informatie voorhanden was over de toestand van het kanaal toen werd besloten om het kanaal uit te diepen.

Onderzoek Van Baars

Dan is er nog het rapport van de heer Van Baars, een deskundige op het gebied van grondmechanica. Hij deed op eigen initiatief als hoogleraar geheel belangeloos onderzoek en zijn rapport bevat nieuwe inzichten waarvan we met belangstelling kennis hebben genomen. Toch was dit rapport geen reden voor ons om er met grote spoed een debat over te voeren in Provinciale Staten. Het gaat namelijk vooral om technische informatie, die waardevol is voor andere onderzoekers en schadebeoordelaars die samen tot een conclusie moeten komen in het uiteindelijke onderzoek naar het faalmechanisme.

De indruk die is ontstaan dat het CDA het rapport van Van Baars niet waardevol vindt, berust op een misverstand. Dit misverstand hebben we gelukkig in de bijeenkomst van 17 februari bij de heer Van Baars kunnen wegnemen. Wij zijn het met Van Baars eens dat eerst duidelijk moet zijn waardoor de schade aan de huizen is veroorzaakt en dat die oorzaken moeten worden weggenomen voordat met het herstel van de huizen kan worden begonnen. Daar zullen we in het debat in Provinciale Staten op 24 maart voor pleiten. Ook vinden we het zorgelijk dat, zoals Van Baars stelt, het faalmechanisme de situatie kan verergeren als niet tijdig wordt ingegrepen. Wij zullen daarom Gedeputeerde Staten vragen hoe het staat met het onderzoek naar het faalmechanisme en wanneer welke actie mag worden verwacht.

Afspraken nakomen

Als er al een debat wordt gevoerd over de woningschade langs het kanaal, dan moet dat volgens ons gaan over de vraag of de huiseigenaren voldoende worden geholpen door de provincie en of de in oktober gemaakte afspraken naar behoren worden nageleefd. Vorige week zei gedeputeerde Bert Boerman dat de schadebeoordelingen per 2 maart worden hervat, dat er in de eerste week acht schadebeoordelingen zijn en dat, zodra de coronamaatregelen het toelaten, er wordt opgeschaald.

We stellen vast dat we er helaas nog lang niet zijn. Ook zijn we ons er van bewust dat lang niet alles soepel verloopt. Evenals alle andere partijen vinden wij ook dat in dit dossier geen nieuwe fouten mogen worden gemaakt. Gebeurt dat toch, dan zullen wij als CDA-fractie daarover nadrukkelijk aan de bel trekken bij Gedeputeerde Staten.

Voor ons zal een fout, zodra die wordt geconstateerd, geen reden zijn om onmiddellijk de publiciteit te zoeken. Wij geven de voorkeur aan een snelle oplossing voor gemaakte fouten. Het CDA denkt dat de bewoners langs het kanaal juist daarbij zijn gebaat. En niet bij nog meer reuring en het wekken van verwachtingen die vervolgens niet waargemaakt kunnen worden. Wij willen blijven werken aan het herstel van het vertrouwen tussen de bewoners en de provincie.

Dat doen we in goede samenwerking met de CDA-fracties in de gemeenteraden van Twenterand, Hellendoorn, Hardenberg en Ommen. Volgens ons zijn bewoners gebaat bij financiële zekerheid, bij objectieve informatie en een luisterend oor, zodat het vertrouwen kan gaan ontstaan dat we samen op de goede weg zijn. Het CDA zal zich in Provinciale Staten en in de gemeenteraden blijven inzetten voor alle getroffen bewoners en bedrijven langs het kanaal Almelo-De Haandrik.

Bart van Moorsel

Jeroen Piksen,

CDA-fractie Provinciale Staten